

Εκπαίδευση για την αειφορία - Τρία θέματα μελέτης- παρουσίασης από τους μαθητές/τις μαθήτριες

Εισαγωγικά

Εκπαίδευση για την αειφορία σημαίνει γνώση για την αειφορία στη θεωρία και στην πράξη. Γνώση βασικών στοιχείων- αριθμών για την παραγωγή, την κατανάλωση, την ρύπανση, την καταστροφή φυσικών πόρων κτλ. Υπ' όψιν: **οι αριθμοί δεν ψεύδονται, οι άνθρωποι ψεύδονται που χρησιμοποιούν τους αριθμούς**. Γνώση λοιπόν για να αναπτύξουμε **οικολογική συνείδηση** και να αλλάξουμε συμπεριφορά.

Η εκπαίδευση χρειάζεται να αρχίζει από τη νηπιακή ηλικία, πρώτα από την οικογένεια και στη συνέχεια από το σχολείο. Και είναι πιο αποτελεσματική, όταν γίνεται με το **παράδειγμα**. Επίσης, χρήσιμη είναι η υιοθέτηση **καλών πρακτικών**, είτε άλλων φορέων είτε άλλων κρατών.

Η έννοια της ανάπτυξης έχει **πολυδιάστατο περιεχόμενο**. Πρόκειται για μια **διαδικασία μετάβασης** μιας κοινωνίας σε μια ανώτερη κατάσταση. Και αυτό αφορά όλους τους τομείς της κοινωνίας, όπως η οικονομία, η πολιτική, η τεχνολογία, ο πολιτισμός κτλ. Η ανάπτυξη αποτελεί τον κύριο σκοπό όλων των χωρών αναπτυσσόμενων και αναπτυσσόμενων.

Η **αειφόρος ανάπτυξη ή βιώσιμη ή πράσινη ή ολοκληρωμένη ανάπτυξη** αναφέρεται στην ανάπτυξη που λαμβάνει υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος. Είναι η **πράσινη ανάπτυξη που στηρίζεται στην πράσινη οικονομία**.

Η εξάντληση των φυσικών πόρων και η μόλυνση του περιβάλλοντος δεν υποβαθμίζουν απλώς τη ζωή μας, αλλά απειλούν τη δυνατότητα μελλοντικής ανάπτυξης και την ίδια την επιβίωση του ανθρώπου. Γι' αυτό και προστασία των πόρων της φύσης, από την μη εξάντλησή τους αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αειφόρο ανάπτυξη. Παράδειγμα: η μη εντατική εκμετάλλευση και η αναπαραγωγή φυσικών πόρων (π.χ. δενδροφυτεύσεις) συμβάλλουν στην αειφορία.

Κάποιοι ασκούν **κριτική στην αειφορία**. Αναφέρουν ότι η αειφορία αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες, που έχουν ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο, που κάνουν αλόγιστη σπατάλη φυσικών πόρων, που είναι οι κύριοι ρυπαντές του πλανήτη κτλ. Αντίθετα, δεν αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες, κυρίως τις χώρες του τρίτου κόσμου, που αγωνίζονται να επιβιώσουν. Και βέβαια δεν έχουν την πολυτέλεια να πάρουν μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.

Κάποιοι επιστήμονες και κινήματα υποστηρίζουν την **από-ανάπτυξη**. Υποστηρίζουν ότι η αειφορία και η ανάπτυξη είναι αντιφατικοί στόχοι, άρα δεν μπορούν να συνυπάρξουν. Η λύση βρίσκεται στη μικρότερη ανάπτυξη, που αναγκαστικά σημαίνει και μικρότερη κατανάλωση. Αν υποθεθεί ότι η πρόταση αυτή είναι ορθή, τίθεται το ερώτημα: όταν η κατανάλωση έχει γίνει τρόπος ζωής, μπορούμε να αλλάξουμε τρόπο ζωής; Ασφαλώς μπορούμε, αν δεν θέλουμε να καταστραφούμε. Σε κάθε περίπτωση, μπορούμε να μειώσουμε την καταναλωτική μας μανία. Κι αυτή υπάρχει, κυρίως γιατί μας χειραγωγούν οι διαφημίσεις και έχουμε καταντήσει «κουρντισμένα ανθρωπάκια». Μάλιστα, κάποιοι από εμάς έχουν ενστερνιστεί το σλόγκαν: «**καταναλώνω, άρα υπάρχω**». Δηλαδή, προσπαθούν να βρουν το νόημα της ζωής στην κατανάλωση!!!

Η διαρκής ανάπτυξη με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος προϋποθέτει την εφαρμογή βασικών αρχών της αειφορίας (βλέπε σχολικό βιβλίο, κεφ.7.5).

Μετά από αυτά τα εισαγωγικά, καλείσθε να μελετήσετε και να παρουσιάσετε, είτε ατομικά είτε κατά ομάδες τα παρακάτω θέματα:

Πρώτο θέμα: ο καταναλωτισμός καταστρέφει το περιβάλλον

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του ΟΗΕ, εννιάκόσια τριάντα ένα εκατομμύρια τόνοι τροφίμων οδηγήθηκαν το 2019 στα σκουπίδια. Με άλλα λόγια, το 17% της τροφής μας καταλήγει στα σκουπίδια! Η χώρα μας κατατάσσεται τρίτη στον κόσμο, με 142 κιλά τροφίμων ανά κάτοικο ετησίως! Το πρόβλημα εκτός από ηθικό, είναι περιβαλλοντικό και

οικονομικό. Για να παραχθούν τρόφιμα, καταναλώνονται τόνοι νερού, τόνοι λιπασμάτων, μεγάλη ποσότητα ενέργειας. Δηλαδή, ξοδεύουμε χρήματα αλλά και πολύτιμους περιβαλλοντικούς πόρους για να παράγουμε κάτι που πετάμε στα σκουπίδια! (Ιφιγένεια Βιρβιδάκη, Ρεπορτάζ, Εφ. Το Βήμα).

Δεύτερο θέμα: η μετακίνηση στις πόλεις

Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι πράσινα; Ασφαλώς είναι πιο «καθαρά» από αυτά που κινούνται με βενζίνη και πετρέλαιο. Αν η ενέργεια που χρησιμοποιούν παράγεται από ΑΠΕ, είναι πράσινα. Αν η ενέργεια παράγεται π.χ. από εργοστάσιο λιγνίτη, δεν είναι πράσινα, απλώς μεταθέτουμε το πρόβλημα. Πάντως, επίκειται επανάσταση στις μετακινήσεις εντός των πόλεων, αφού τα Ι.Χ. αυτοκίνητα θα περιοριστούν. Ο πολίτης θα μπορεί να φθάσει στον προορισμό του με ένα συνδυασμό μέσων, χωρίς προβλήματα κίνησης και πάρκινγκ. Μέσω μιας πλατφόρμας θα ενημερώνεται αυτόματα για τις επιλογές που έχει ο πολίτης.

Τρίτο θέμα: η παραγωγή ελεύθερης ενέργειας

Φανταστείτε μια συσκευή μικρού μεγέθους που θα παράγει όλη την ποσότητα του ηλεκτρισμού που χρειάζεται το σπίτι σας, χωρίς καλώδια, λογαριασμούς και μόλυνση. Φανταστείτε μικρούς σταθμούς ψυχρής σύντηξης να προμηθεύουν την ενέργεια που χρειάζεται η βιομηχανία χωρίς τον κίνδυνο πυρηνικού ατυχήματος. Φανταστείτε έναν κόσμο με μηδέν μόλυνση του περιβάλλοντος, όπου ο καθένας θα μπορεί να αντλεί ελεύθερα την ενέργεια που χρειάζεται με ελάχιστο κόστος.

Η Ελεύθερη Ενέργεια δεν αφορά μονάχα τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Είναι η άφθονη, φθηνή και καθαρή ενέργεια, που μπορεί να αντληθεί από διάφορες πηγές και με διάφορους τρόπους. Μπορεί να αντληθεί με τις συσκευές ελεύθερης ενέργειας, που συλλέγουν ενέργεια από πηγές που δεν αναγνωρίζονται από την παραδοσιακή φυσική. Μπορεί να παραχθεί από την ενέργεια του μηδενικού σημείου, την ψυχρή σύντηξη, την καύση του υδρογόνου, την υδροκαταλυτική δύναμη του υδρογόνου, τις δυναμικές δίνες, τις συσκευές περιστρεφόμενων μαγνητών, τους μαγνήτες στερεής κατάστασης και από άλλες ενεργειακές τεχνολογίες

Πηγή: (Διαδίκτυο, kyttonewearth, 2022).